

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ****Исполнительный комитет поселка
городского типа Уруссу
Ютазинского муниципального района****Ютазы муниципаль районы
Урыссу шәһәр тибындагы поселогы
Башкарма комитеты****1**423950, п.г.т. Уруссу
ул. Пушкина, 38
тел. 2-92-40
2-61-50423950, Урыссу шәһәр тибындагы
поселогы
Пушкин урамы, 38
тел. 2-92-40
2-61-50**ПОСТАНОВЛЕНИЕ****КАРАР**

№ 41

« 30 » декабрь 2016 ел

2016-2020 елларга Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районы
Урыссу шәһәр тибындагы поселогы
социаль-икътисадый үсеш планын
раслау турында

Татарстан Республикасы Президентының 2015 елның 16 декабрэндәге ПР-373 номерлы күрсәтмәсе нигезендә, 2020 елга кадәр чорга Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен гамәлгә ашыру кысаларында, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә карар бирәм:

1. 2016-2020 елларга Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Урыссу шәһәр тибындагы поселогының социаль-икътисадый үсеше кушымтада бирелгән планын расларга (Кушымта нигезендә).

2. Әлеге карарны Урыссу шәһәр тибындагы поселогы, Пушкин ур., 38 йорт адресы буенча урнашкан Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы башкарма комитеты бинасындагы махсус жиһазландырылган мәгълүмат стендында һәм jutaza.tatar.ru Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының рәсми сайтында игълан итәргә.

5. Әлеге қарарның үтәлешен контрольдә тотуны үз жаваплылығымда қалдырам.

Ютазы муниципаль районы
Урыссу ш.т.п. Башкарма комитеты
Башкарма комитеты житәкчесе

вазифаларын башкаручы

Р.Ф. Вәдигуллин

Татарстан Республикасы Ютазы
муниципаль районы Урыссу шәһәр
тибындагы поселогы Башкарма
комитеты 2016 елның 30 декабрендәге
№41 Карарына кушымта

**УРЫССУ ШӘҺӘР ТИБЫНДАГЫ
ПОСЕЛОГЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының Урыссу шәһәр
тибындагы поселогының 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр социаль-
икътисадый үсеше**

Планы

2016 ел

Эчтәлек

- 1. Гомуми нигезләмәләр4**
- 2. Урыссу шәһәр тибындагы поселогының социаль-икътисади торышы
характеристикасы.....4**
- 3. Урыссу поселогының социаль-икътисади үсешенең төп проблемалары.....9**
- 4. Урыссу шәһәр социаль-икътисади үсеш проблемаларын хәл итү буенча чаралар
планы10**

1. Гомуми нигезлэмэләр

Урыссу шәһәр тибындагы поселогының социаль-икътисадый үсеш планы (алга таба - План) Татарстан Республикасы Президентының 2015 елның 16 декабрендәге ПР-373 номерлы кушуы нигезендә 2030 елга кадәр чорга Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясен гамәлгә ашыру кысаларында, шулай ук 2016-2021 елларга һәм 2030 елга кадәр чорга Ютазы муниципаль районының Социаль-икътисадый үсеш стратегиясен (алга таба - ЮМР стратегиясе) эзерләү максатларында эшләнгән. План эшләнә торган вакыт ЮМРның социаль-икътисадый үсеш стратегиясендә билгеләнгән.

Илдә һәм республикада социаль-икътисадый һәм ижтимагый-сәяси процессларның югары билгесезлек дәрәжәсен исәпкә алып, чараларның төп өлеше 2016-2017 еллар чорына тупланган. Алга таба узган чорда чараларны үтәү нәтижәләре, шулай ук ЮМР Стратегиясен гамәлгә ашыру нәтижәләре нигезендә киләсе чорга чаралар исемлегә тәгаенләнәчәк.

Чаралар исемлегендә чараларны гамәлгә ашыру барышында, шулай ук жирле һәм республика бюджетларының мөмкинлекләреннән чыгып төзәтелә ала торган эшләрне башкару сроклары, җаваплылык үзәкләре һәм планлаштырыла торган финанс ресурслары күләме турында мәгълүмат бар.

2. Урыссу шәһәр тибындагы поселогының социаль-икътисадый хәленә характеристика

Жирлекнең мәйданы 631 га тәшкил итә. Төзелгән территорияләр 241 га (0,67%), парклар, скверлар мәйданы - 2 га(1%).

Урыссу ш.т.п. халкының гомуми саны - 10577 кеше, шуларның 5670-е - эшкә сәләтле, икътисади актив - 6100 кеше, 3 яшькә кадәр - 513 кеше, 3-7 яшьтә - 580 кеше, 7-17 яшьтә - 1115 кеше, 55 яшькә кадәр хатын-кызлар - 3799, 60 яшькә кадәр ир-атлар - 4134.

Урыссу ш.т.п. - күп милләтле, анда татарлар - 5923 кеше, руслар - 4294 кеше, немецлар, башкортлар һәм башка милләт вәкилләре яши. Халык саны 1 нче таблицادا күрсәтелгән.

1 нче таблица

ЮМР Урыссу шәһәр тибындагы поселогында яшәүчеләр саны

2016 елның 1 гыйнварына торышы буенча

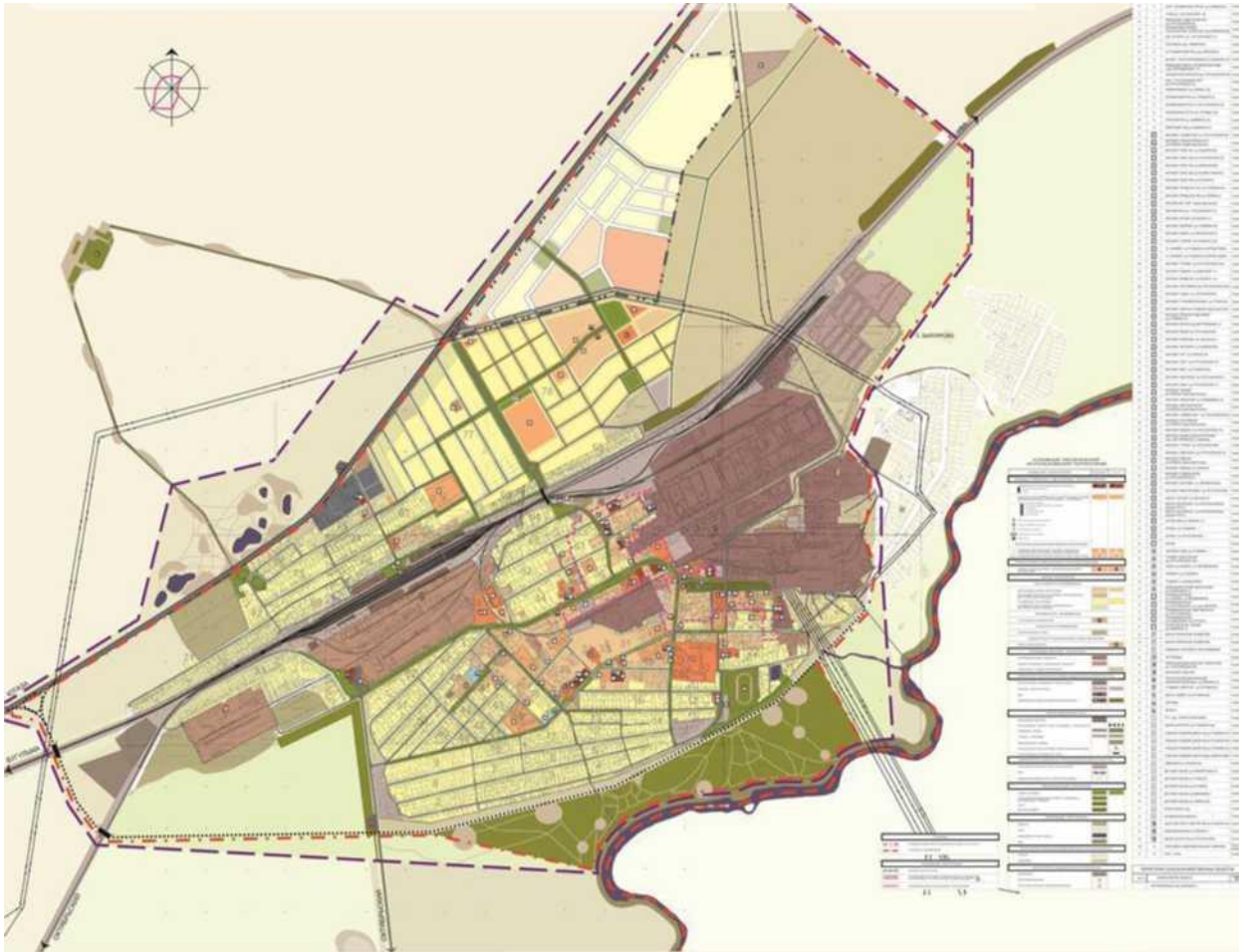
№	Торак пунктларның аталышы	Саны халык, кеше.	шул исәптән		
			татарлар	руслар	Башка милләتلәр
	Урыссу штп	10577	5925	4582	70

Демографик күрсәткечләр

Күрсәткеч исеме	2011 ел	2012 ел	2013 ел.	2014 ел	2015 ел.
Даими халык саны (ел башына) - барлыгы:	10666	10558	10543	10561	10577
Бер ел эчендә туган балалар саны	239	315	300	264	244
Бер ел эчендә үлгән кешеләр саны	357	381	334	350	344
Табигый үсеш (+), халыкның кимүе (-)	-118	166	134	86	100
Туучылар саны - 1000 кешегә.	22,4	29,8	28,5	25,0	23,1
Үлем дәрәжәсе, 1000 кешегә.	33,5	36,1	31,7	33,1	32,5
Табигый үсеш (кимү), 1000 кешегә	-11,1	15,7	12,7	8,1	9,5

Урыссу поселогының территориаль урнашуы 1 нче рәсем.

УРЫССУ район үзәге. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАН (ТӨП СЫЗЫМ)

Юлларның гомуми озынлыгы - 43,444 км тәшкит итә, шулардан: жирле әһәмияттәге юллар - 43,444 км. Яқындагы өлкә үзәкләренә кадәр ара: Самара - 288 км, Оренбург - 390 км, Уфа - 195 км, Ижевск - 375 км.

Урыссу шәһәр тибындагы бистә үзәгендә сүдә, күләмнәрне киңәйтәп, сатыла торган продукциянең ассортиментын тирәнтен арттырып, тотрыклы һәм динамикалы рәвештә үсә бара. Сүдә предприятиеләре саны һәм әлегә тармак хезмәткәрләренә саны ел саен арта.

Район үзәгендә сүдә өлкәсен 81 стационар сүдә кибете тәкъдим итә. Жәмәгать туклануы челтәренә 7 кафе керә.

Жирлек территориясендә 30 шәхси ярдәмче хужалык бар, аларга 88 баш мөгезле эре терлек беркетелгән, шул исәптән 55 баш савым сыеры.

Урыссу поселогында 2 урта белем бирү мәктәбе бар, анда 726 бала белем ала. Балалар бер сменада, 2 төп гомуми белем бирү мәктәбендә белем ала, анда 1-9 сыйныфларда 442 бала укый.

7 мәктәпкәчә балалар белем бирү учреждениесе эшли, аларда 1100 бала исәпләнә. Өстәмә белем бирү белән 958 бала колачланган.

Поселокта яшәүчеләргә дөвалау-профилактик ярдәм күрсәтүне Урыссу үзәк район хастаханәсе гамәлгә ашыра, анда 367 кеше эшли һәм «Кояшлы» микрорайонында урнашкан 1 фельдшер-акушерлык пункты гамәлдә.

Бистә территориясендә 1 Мәдәният йорты бар. Мәдәният йорты базасында 20 үзешчән иҗат коллективы эшли, шуларның 5 коллективы «Халык» исеменә ия. Ел саен районның клуб учреждениеләрендә 270дән артык мәдәни чара үткәрелә. Жирлектә 3 универсаль массакуләм китапханә эшли.

Китапханәләрнең документлар фонды 64190 нөсхә тәшкил итә, шул исәптән: 63929 данә китап; аудиовидеокассеталар - 121 нөсхә; электрон басмалар - 140 нөсхә.

Урыссу поселогында төрле категориядәге гражданнарны физик культура һәм спорт белән даими шөгыйльләнүгә жәлеп итү юлы белән халыкны савыктыруга зур игътибар бирелә.

Поселокта «Атлант» яшүсмерләр-яшьләр клубы, «Олимп» балалар-яшүсмерләр спорт мәктәбе («Олимп» ССК), «Кояшлы» микрорайонында универсаль спорт майданчыгы, 2, № 3, № 4 мәктәпләр базасында һәм «Энергия» стадионы эшләп килә.

Халыкны сәламәт яшәү рәвешенә жәлеп итү өчен кышкы чорда тимераклар прокаты булган шугалаклар эшли, жәйге чорда велосипедлар прокатка чыгарыла.

Бистәдә ун спорт төре үсеш ала. Гер спорты, грек-рим көрәше, футбол, бокс, самбо кебек юнәлешләр аеруча нәтижәле һәм планлы үсеш ала.

Яшьләр сәясәте, физик культура һәм спорт өлкәсендә сәясәт шактый мөһим юнәлеш булып тора. Физик культура һәм спортны үстерүгә юнәлтелгән чаралар ел саен физкультура һәм спорт белән шөгыйльләнүче халыкны колачлый.

3 нче таблица

Урыссу шәһәр тибындагы поселогының социаль инфраструктурасына характеристика

№	Исем	Күләме
1	Мәгариф учреждениеләре (мәктәпләр)	4
2	Интернат мәктәп	1

3	Мэдэният йортлары	1
4	Мэктэпкэчэ балалар учреждениелэре	7
5	ҮРХ	1
6	ФАП	1
7	Спорт корылмалары	21
8	Китапханэлэр	3

4 нче таблица

Берлэштерелгэн бюджетның үтөлеше динамикасы

Вакыт	2011	2012	2013	2014	2015
Бу чорда үтэлгэн (млн. сум).	29,12	25,06	27,43	31,48	31,13
Аңа кадэрге периодка карата үсеш темпы %	109,39	86,06	109,46	114,76	98,89

5 нче таблица

Урыссу ш.т.п. бюджетның керем һәм чыгым өлеше

Чор (ел)	2011	2012	2013	2014	2015
Керем (млн. сум)	28,97	24,86	29,33	30,05	32,57
Чыгым (млн. сум)	29,12	25,06	27,43	31,48	31,13

2015 елда бюджетның чыгым өлеше 2014 ел белән чагыштырганда кимеде һәм 31,13 млн. сум тәшкил итте.

Социаль өлкә чыгымнары берлэштерелгэн бюджетта 48% ка кадэр тәшкил итэ. Бюджетның чыгым өлешендэ ел саен беренче чираттагы һәм социаль эһәмиятле чыгымнар арта, бюджетның социаль юнэлеше үсэ.

6 нчы таблица

2010-2015 елларда Урыссу ш.т.поселогы үз-үзен тээмин итүчәнлеге динамикасы

Исеме	Үлчәү берәмлеге	Еллар буенча фактик әһәмият					
		2010 ел	2011 ел	2012 ел	2013 ел	2014 ел	2015 ел.
Керемнәрнең гомуи күләмендә салым һәм салым булмаган керемнәр өлеше	%	69,3	77,0	97,5	90,7	98,1	97,1

Урыссу ш.т.п. бюджет тээминлеге дәрәжәсе. 100 процент тәшкит итә, чөнки республика дәрәжәсендә муниципаль берәмлекләр бюджетлары балансланган. Шуның белән бергә, Урыссу ш.т.п.бюджетында үз салымнары 97 процент.

3. Урыссу ш.т.поселогының социаль-икътисадый үсешенә төп проблемалары

Төп проблемалар исемлеге һәм аларның әһәмиятен бәяләү 7 нче таблицада китерелгән.

7 нче таблица

Урыссу шәһәр тибындагы төп проблемалар

№	Проблеманың исеме	Ун баллы шкала буенча проблеманың әһәмияте
1	Хезмәткә сәләтле халык китүе	5
2	Туучылар санының кимүе	3
3	Югары дәрәжәдәге үлүчеләр саны	4
4	Торак белән тээмин ителешнең түбән дәрәжәсе	5
5	Керемнәрнең түбән дәрәжәсе, шул исәптән хезмәт хакының	10
6	Эш урыннары булмау	10

8	Шәхси ярдәмче хужалыкларның активлыгы түбән дәрәжәдә	7
9	Квалификацияле кадрлар житмәү	2
11	Пенсияләренң түбән дәрәжәсе	10
13	Инженерлык һәм социаль инфраструктураның таушалуы	8

4. Урыссу бистәсенң социаль-икътисадый үсеш проблемаларын хәл итү чаралары планы

Югарыда күрсәтелгән проблемаларны хәл итү буенча чаралар планы 8 нче таблицада бирелгән.

8 нче таблица

Чаралар планы

№	Чараның исеме	Үткәру вакыты	Башкару өчен башкаручылар	Ресурс тәэмин ителеше
1	Халыкның сәламәтлеген саклап калуға һәм авырулар үсешен киметүгә ярдәм иткән үз-үзеңне тотыш модельләрен формалаштыру	2016-2030 еллар.	Урыссу штп Башкарма комитеты, «Урыссу үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	-
2	Күчмә профилен үткәрүдә жирлек авыл хужалыгы предприятиеләренә һөнәри тикшерүне оештыру һәм аңа ярдәм итү	2016-2030 еллар.	Урыссу штп Башкарма комитеты, «Урыссу үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	-
3	Урыссу шәһәр тибындагы поселогы халкына диспансеризация үткәру	2016-2021 еллар	Урыссу штп Башкарма комитеты, «Урыссу үзәк район хастаханәсе» ДАССУ	-

4	Яшүсмерләрнең сәламәт яшәү рәвешен алып баруга мотивациясен арттыру максатыннан профилактик, яшьләр акцияләре, түгәрәк өстәлләр, очрашулар, семинарлар үткәрү	ел саен	Урыссу штп Башкарма комитеты, «Урыссу үзәк район хастаханәсе» ДАССУ, ЮМР мәгариф бүлеге, ЮМР Яшьләр һәм спорт бүлеге	-
5	Дәүләт алкоголь инспекциясе, эчке эшләр бүлеге хезмәткәрләре, легаль булмаган алкоголь сату очраklarын ачыклау буенча инспекция белән бергә айлык рейдлар уздыруга ярдәм күрсәтү	2016-2030 еллар.	Урыссу штп Башкарма комитеты, Дәүләт алкоголь инспекциясе (киләшү буенча), РФ эчке эшләр министрлыгының Ютазы районы буенча бүлеге	-
6	Торак төзелеше өчен жир кишәрлекләренә ихтыяжны тәэмин итү	2016-2030 еллар.	Урыссу штп Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Төзелеш һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгы (киләшү буенча)	-
7	Бозылган жирләргә рекультивацияләү	2016-2030 еллар	Урыссу штп Башкарма комитеты	-
8	Кулланылмаган житештерү мәйданнарының, шул исәптән жир кишәрлекләренә реестрын кертү һәм булдыру	даими	Урыссу штп Башкарма комитеты, Жир һәм мөлкәти мөнәсәбәтләр палатасы	-
9	Гражданның үзара салымы һәм Юл фонды программасында катнашу исәбенә автомобиль юлларының торышын яхшырту	2016-2021 еллар	Урыссу штп Башкарма комитеты, ТР Төзелеш һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгы (киләшү буенча)	-
10	Территорияләргә яшелләндерү юлы белән экологиягә тискәре йогынтыны киметү	2016-2021 еллар	Урыссу штп Башкарма комитеты, авыл жирлекләренә авыл хужалыгы оешмалары	-

11	СМСП («Лизинг-Грант») үстерүнен республика программаларында катнашуны һәм үз бизнес-идеяләрэн гамәлгә ашыру өчен «Эшмәкәрлек фабрикасы» бизнес-проектында яш (башлаучы) эшкуарларның катнашуын тәкъдим итәргә	2016-2030 еллар.	Урыссу штп Башкарма комитеты, Татарстан Республикасы Икътисад министрлыгы (киләшү буенча)	
12	Яш белгечләрне авылда һәркем сатып алырлык торак белән тәмин итү өчен дәүләт программаларында катнашуны тәкъдим итәргә	2017-2020 ел	Урыссу штп Башкарма комитеты, ТР Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хужалык министрлыгы	
13	Шәхси ярдәмче хужалыкларны үстерү программасын гамәлгә ашыру өчен шартлар тудырырга, барлык этапларда да ярдәм күрсәтергә	2016-2018 ел	Урыссу штп Башкарма комитеты, ЮМР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе	
14	ЮМР авыл хужалыгы продукцияләрэн сата торган бердәм оператор төзү буенча тәкъдимнәр әзерләү	2017 ел	Урыссу штп Башкарма комитеты	
15	Эшкә сәләтле халык арасында сораптыру уздыру. Мәгълүматлылык, МСП ярдәме турында дәрес, шулай ук Урыссу бистәсе яки ЮМР территориясендә үз бизнесын булдыру белән кызыксыну	2017 ел	Урыссу штп Башкарма комитеты	
16	Урыссу шәһәр тибындагы товарларның төп төркемнәре буенча базар сыйдырышлылыгына анализ ясау	2017 ел	Урыссу штп Башкарма комитеты	
17	Халыкның финанс белемен күтәрү кысаларында гамәлгә ашырыла торган чараларда Урыссу шәһәр тибындагы халыкның катнашуын тәмин итү	2017-2020 еллар.	Урыссу штп Башкарма комитеты	

18	ЮМР Үзәк хастаханәсе һәм Казан шәһәренә медицина учреждениеләре белгечләре тарафыннан халыкның аз мобиль төркемнәре өчен күчмә кабул итүләре һәм консультацияләре уздыру турында тәкъдимнәр әзерләү	2017-2020 еллар.	Урыссу шәһәр Башкарма комитеты	
19	Шәхси ярдәмче хужалыкларның үстерүдә актив катнашуға пенсионерларны жәлеп итү механизмнарын эшләү һәм тәкъдимнәр әзерләү	2017-2020 еллар	Урыссу шәһәр Башкарма комитеты	
20	«Лизинг-Грант» программасында крестьян-фермер хужалыкларының, гаилә фермаларының һәм шәхси ярдәмче хужалыкларының катнашуына булышырга,	2016-2021 еллар	Урыссу шәһәр башкарма комитеты, ЮМРда авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе, ЮМР БК, ЮМР халыкны эш белән тәмин итү үзәге ДБУ (киләшү буенча), ТР Икътисад министрлыгы (киләшү буенча)	
21	Яна фермалар төзү юлы белән эре мөгезле терлекләр баш санын арттыру	2016-2019 еллар	Урыссу шәһәр башкарма комитеты, ЮМРда авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе, ЮМР БК, ЮМР халыкны эш белән тәмин итү үзәге ДБУ (киләшү буенча), ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы (киләшү буенча)	
22	КФХлар, ИП, гаилә фермалары төзүдә, шул исәптән жир кишәрлекләрен һәм биналарның рәсмиләштергәндә ярдәм күрсәтү юлы белән авылда эшқуарлыкны үстерүгә ярдәм	2016-2021 еллар	Урыссу шәһәр башкарма комитеты, ЮМРда авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе, ЮМР БК, ЮМР халыкны эш белән тәмин итү үзәге ДБУ (киләшү буенча), ТР Авыл хужалыгы һәм азык-төлек министрлыгы (киләшү буенча)	
23	Район кулланучылар берләшмәсе системасы кишетләренә реконструкция уздыру	2017-2020 ел	Ютазы районы кулланучылар берләшмәсе	

24	Продукциянең ассортимент исемлеген арттыру	2017-2018 ел	Ютазы районы кулланучылар берләшмәсе, поселок эшмәкәрләре	-
32	Сәүдә жиһазларын яңартырга	2017-2018 ел	Ютазы районы кулланучылар берләшмәсе, авыл эшмәкәрләре	-
33	Алкоголь продукциясен сатучы барлык сәүдә нокталарында ЕГАИС урнаштыру	2016 ел	Ютазы районы кулланучылар берләшмәсе, жирлек эшмәкәрләре	-